

beffjæftige mig med denne Sag. Jeg maa ogsaa tilstaae, at jeg ikke selv er sagkyndig i denne Henseende, og der er en saa stor Strid mellem de Sagkyndige, at Sagen maaskee vil være vanskelig at ordne. Maaskee det er, fordi jeg ikke selv er sagkyndig, at jeg har den Følelse, at det vilde være desto bedre, jo mindre Staten tog den Industri i sin Haand, og jo mere den overgives til private Foreninger omkring i Landet.

Tscherning: Det var en lykkelig Bemærkning, den ærede Indenrigsminister der gjorde; jo mere vi kunne blive fri for det offentlige Hestemageri, desto bedre for os. Den ærede næstsidste Taler indlede en Forhandling, som det kunde blive farligt at komme videre ind paa, nemlig om Tilbeting af Digtergager; vi have allerede tidligere et Par Gange haft med denne Art Sager at gjøre og følt os meget trykkede derunder. Vi skulle ganske simpelt blive staaende ved at holde fast paa de dertil engang bestemte Summer og lade Ministeriet ad administrativt Veie disponere derover og tilbele dem til Saadanne, som Ministeriet anseer for at være berettigede til at faae dem; naar vi her skulle votere Summer til enkelte nærværende Mænd, ere vi altid i en meget stor Forlegenhed. Et æret Medlem (Thune) berørte de almindelige Betragtninger, som jeg har fremfat om vort Finantsvæsen, men idet jeg atter omtaler dette, bringer jeg endnu engang tilbage i Erindringen, at jeg hovedsagelig er gaaet ud paa at henlede Opmærksomheden paa den Methode ad denne Veie at gjøre finansielle Betragtninger. Jeg har forvaret mig imod, at man i nogen Retning antog de Tiffrer, som jeg angav, for absolut rigtige af den meget simple Grund, at naaget det Materiale, hvoraf disse Beregninger skulle uddrages, fra Aar til Aar blive bedre, er det endnu ikke saaledes forhaanden, at man med Sikkerhed kan støtte sig derpaa. Naar det ærede Medlem forøvrigt har meent, at den Bemærkning, at 17 til 18 Rd. udgjøre omtrent $\frac{1}{5}$ af, hvad man i Gjennemsnit kan regne, at Individet indvinder ved sit Arbeide, neppe er rigtig, saa troer jeg netop, at det er Tilfældet med Hensyn til dette Punkt. Altsaa, naar jeg tager 17 Rd. som $\frac{1}{5}$, bliver

Summen 85 Rd. pr. Individ. Naar det ærede Medlem har meent, at det Dobbelte nærmest vilde være rigtigt, skal jeg gjøre opmærksom paa, at det Dobbelte gaar ud over det, der er Gjennemsnittet af de kraftigste Arbeideres Erhverv paa Landet, hvilket ikke er 150 Rd. pr. Mand. Det er en Beregning, som er let at anfille; en Karl i fuld Væxt, i fuld Kraft, i sit 24de, 25de Aar, faaer en Løn af 50 Rd. aarlig, og den ansees endog for god selv her omkring ved Kjøbenhavn; og hans Kost koster i Gjennemsnit neppe 100 Rd. aarlig; 100 Rd., vil jeg sige, er endog til de fleste Tider høit anslaaet. Det er altsaa tilsammen 150 Rd., som erhverves af en saadan Mand, der maa regnes mellem de Kraftige. Med Arbeidsmænd, med Huusmænd er det ligesaadan; den Mand af disse Classer, som det ærede Medlem Aaret igennem vil give et sikkert Erhverv af 150 Rd., naar han holder sig paa egen Kost, vil paa de fleste Steder ansee sig for lykkelig, thi det er en Løn, som kun de Kraftigste af Landbefolkningen kunne naae; og Enhver vil kunne indsee, at naar man tæller Børn, Dindinge, Koner, Piger etc. med, kommer man langtfra saa høit. Jeg vil bede det ærede Medlem og alle de ærede Medlemmer at anfille saamange Undersøgelser og Betragtninger i denne Retning som muligt, thi dette vil staae os et stort Udbytte for den hele Behandling af vore finansielle Forhold, og jeg holder mig overbevist om, at man vil komme til at erkjende, at 85 Rd. er høiere end GjennemsnitsVirksomhedsudbyttet kan bringes eller bringes til her i Landet eller i det Hele i noget Land, hvor enten Agerbruget eller visse Arter Fabrikbrug er det fremherskende. Der er Arter af Fabrikbrug, som give langt Mere, men der er ogsaa mange Arter, som i Gjennemsnit give langt Mindre, og Agerbruget giver i de fleste Lande ikke saa Meget.

Jeg skal nu forlade disse almindelige Betragtninger, som jeg kun er vendt tilbage til, for end yderligere at opfordre til at gennemgaae og forbedre det, jeg har prøvet paa at fremsætte, idet jeg, som sagt, troer, at det er den rette Veie at gaae, naar vi skulle finde et rigtigt Grundlag for Bedømmelsen af de finansielle Forhold.